

EVROPSKÁ KOMISE

Generální ředitelství pro vzdělávání a kulturu

Program LEONARDO DA VINCI

A W E B

Pravidla certifikační zkoušky

"EUROPEAN TREEWORKER"

(ETW)

Evropský stromolezec

Základní pravidla certifikační zkoušky "European Treeworker" byla vytvořena a schválena Evropskou arboristickou komisí (European Arboricultural Council, EAC). Tato komise má jako jediná též právo tato pravidla dle potřeby měnit a aktualizovat.

Základní pravidla certifikační zkoušky :

1. Cíl certifikační zkoušky
2. Zkušební komise
3. Podmínky zápisu na zkoušku
4. Certifikační zkouška a zkušební požadavky
5. Úspěšné složení certifikační zkoušky
6. Doba platnosti certifikátu a opakování zkoušky (recertifikace)

1. Cíl certifikační zkoušky

EAC zastoupená národními organizacemi, které ji tvoří, nabízí možnost odborně se kvalifikovat jako "European Treeworker" úspěšným složením certifikační zkoušky. Cílem certifikační zkoušky je ověřit znalosti a dovednosti, které musí uchazeči předvést v souladu s osnovou certifikačního programu. Úspěšní uchazeči mohou používat titul "**Certified European Treeworker**" a jejich dokladem o dosažené odborné způsobilosti je **certifikační listina** v anglickém jazyce.

2. Zkušební komise

Zkušební komise je složena z představitelů:

- EAC jako **mezinárodních inspektorů certifikační zkoušky**
- SPoD-ISA jako **národních inspektorů certifikační zkoušky** společně s představiteli:
  - veřejných vzdělávacích institucí
  - soukromých, samosprávných a státních subjektů
  - Českého úřadu bezpečnosti práce

Při samotné zkoušce je vždy u každé jednotlivé její dílčí části přítomen jeden uchazeč o certifikát ETW a dva komisaři ETW. Existují výjimky a to při písemném testu a při poznávání dřevin, kde může být na místě pouze jeden komisař, dále pak při zkoušce práce v koruně, kde uchazeči spolupracují (pozemní pracovník- groundman/stromolezec a ve funkcích se během zkoušky vystřídají).

3. Podmínky zápisu na zkoušku

Certifikační program je otevřený systém, motivující k průběžnému vzdělávání. Zkoušku mohou složit ti, kteří mají dostatek znalostí a dovedností k provedení prací zmíněných v osnově certifikačního programu. Teoretické otázky jsou na úrovni vědomostí nezbytných pro stromolezeckou praxi.

Zkušební komise je jediným výkonným orgánem rozhodujícím o připuštění uchazeče k certifikační zkoušce, přičemž nikdo nemá absolutní nárok na vstup na zkoušku.

Uchazeči jsou povinni splnit následující podmínky zápisu na zkoušku (čestné prohlášení v přihlášce):

- Prokázat, že jsou zdravotně, fyzicky a duševně schopni vykonávat bezpečně práci definovanou v osnově certifikačního programu – kopie potvrzení od lékaře pro práci ve výškách.
- Uchazeči musí být vyškoleni v práci ve výškách a nad volnou hloubkou a vlastnit osvědčení o odborné způsobilosti k této práci dle platných evropských a národních předpisů a platné legislativy – kopie průkazu.
- Prokázat se platným oprávněním či licenci pro práci s motorovými řetězovými pilami dle platných státních předpisů – kopie průkazu.
- Uchazeči musí prokázat alespoň jeden rok praxe v oboru péče o stromy, včetně stromolezeckých dovedností – čestné prohlášení a seznam referenčních zakázek, včetně stručného popisu a rozsahu prováděných prací a kontaktu na zadavatele nebo zaměstnavatele.
- Veškeré vybavení uchazeče musí procházet pravidelnou periodickou prohlídkou (revizí). Uchazeč se musí prokázat platným potvrzením – kopie protokolu.

Uchazeči si musí mít veškeré nezbytné vybavení a osobní ochranné pracovní prostředky, které jsou v souladu s platnými bezpečnostními požadavky vyplývajícími z příslušných předpisů našeho státu a v souladu se směrnicí EAC o bezpečnosti práce ve stromech.

Zkušební komise je zplnomocněna provést kontrolu vybavení uchazeče dle výše zmíněných předpisů.

4. Certifikační zkouška a zkušební požadavky

Certifikační zkouška je **jedno nebo dvoudenní** událostí (většinou stačí jeden den, podle počtu přihlášených). Zkouška certifikace ETW je rozdělena do dvou hlavních částí. Pokud uchazeč některou z dílčích zkoušek úspěšně nesloží, musí ji opakovat, aby mohl úspěšně ukončit certifikaci ETW.

A) Části teoretické

1. Písemný test
2. Determinace dřevin
3. Ústní zkouška

B) Části praktické

4. Stromolezecká zkouška a práce v koruně (+ diskuse)
  5. Simulace číslo 1 – je vybrána zkušební komisí
  6. Simulace číslo 2 – je vybrána zkušební komisí
  7. Simulace číslo 3 – záchrana zraněného – je možné nahradit předložením platného certifikátu ABA A1 nebo SKT A.
- Uchazeči o ETW nesmějí po celou dobu certifikace používat mobilní telefony.
  - Komisaři ETW nesmějí používat mobilní telefony během dílčích zkoušek certifikace.
  - Uchazeči o ETW si během certifikace navzájem nesmějí sdělovat informace o náplni a průběhu jednotlivých zkoušek.

A) **TEORETICKÁ ČÁST** zabírá zhruba **1/3** zkušebního času. Je složena ze tří dílčích zkoušek:

4.1. PÍSEMNÝ TEST

Písemný test obsahuje 30 testových otázek (60% bodů z bodování celého testu) se čtyřmi odpověďmi, z nichž **alespoň jedna je vždy** správná (tzn., že také všechny odpovědi mohou zastávat pravdivá tvrzení). Dále obsahuje 8 otevřených otázek (40% bodů z bodování celého testu), na něž uchazeč svými slovy odpovídá. Písemný test trvá max. 60 min.

4.2. DETERMINACE DŘEVIN (vzorky dřevin v učebně, klasická „poznávačka“)

K determinaci bude připraveno 15 vzorků (listnáče i jehličnany). Nutné poznat minimálně 10 z nich. Hodnoceny budou: rod, druh latinsky a rod česky vždy po 1 bodu = celkem tedy za jeden vzorek 3 body maximálně.

4.3. ÚSTNÍ ZKOUŠKA složená z 3 otázek, trvá maximálně 20 min.

Testové otázky jsou každý rok automaticky generovány a zasílány z centrály EAC. Otázky pro ústní zkoušku a jednotlivé úkoly pro uchazeče v praktické části zkoušky jsou vybírány národními inspektory zkušební komise z databanky otázek a praktických úkolů certifikační zkoušky.

Zkušební témata u teoretické části (písemné i ústní) zkoušky jsou:

- Růst a vývoj stromů
- Základní fyziologické funkce stromů
- Stavba, vlastnosti a věková stadia stromů
- Determinace významných taxonů dřevin
- Hodnocení zdravotního stavu, vitality a provozní bezpečnosti stromů
- Stanovištní podmínky a jejich vliv na růst a vývoj stromů
- Výběr stromů pro trvalá stanoviště a kvalita školkařského materiálu
- Ochrana přírody a jejích zdrojů v souvislosti s péčí o stromy
- Základní choroby a škůdci stromů
- Základní činnosti péče o stromy (znalost pozitiv i rizik), zejména
  - výsadba a přesadba stromů
  - ochrana stromů při stavební činnosti
  - statické zajištění stromů, zejména vázání korun
  - ošetření mechanických poranění stromů
  - konzervační ošetření stromů
  - řez stromů
  - metody kácení stromů
- Lezecké vybavení (POZ), materiál, stroje a používané nářadí při péči o stromy (např. výsuvné žebříky, manipulační plošiny, pařezové frézy, drtiče větví atd., dále druhy lezeckých technik, atp.)

- BOZP předpisy, technické normy a jiné významné právní normy a předpisy v péči o stromy, směrnice EAC "Zásady bezpečnosti práce ve stromech", zásady bezpečnosti osob v pracovním prostoru a organizace práce
- Základní historie oboru a významných profesních organizací u nás i ve světě

B) PRAKTICKÁ ČÁST zabírá **2/3** veškerého zkušebního času. Je složena ze tří částí:

Stromolezecká zkouška se zahajuje kontrolou vybavení. Před vstupem do ohraničeného prostoru kolem „zkouškového“ stromu.

4.4. STROMOLEZECKÉ ZKOUŠKY A PRÁCE NA STROMĚ POMOCÍ STROMOLEZECKÉ LANOVÉ TECHNIKY

- Stromolezecká zkouška se skládá ze zákroku v koruně stromu, který musí být správně vyřešen za použití odpovídající stromolezecké techniky.
- Stromy budou vysoké minimálně 15 metrů.
- Uchazeči si „pozemního pracovníka“ simulují navzájem a práce „pozemního pracovníka“ je také hodnocena jako součást zkoušky. Hodnocenou součástí zkoušky je i komunikace mezi stromolezcem a „pozemním pracovníkem“.
- Prostor pro práci na stromě musí být dostatečně ohraničen.
- Při řezu je zapotřebí, aby kandidát uřízl několik živých a suchých větví.
- Chůze po větvích je nutná minimálně do vzdálenosti 2/3 nejdelší větve na stromě, ale minimálně 4 metry od kmene.
- Maximální časový limit je 60 minut, z toho 30 minut je nutné strávit prací v koruně (v různých částech koruny stromu).
- Zkouška „pozemního pracovníka“ probíhá souběžně s prací v koruně, minimálně však 15 minut.
- Součástí je také diskuse o plánovaném zásahu a postupu práce lezce v koruně, o praktických aspektech daných zákroků, o vázání uzlů, trvá cca 15 min.

4.5., 4.6. a 4.7. SIMULACE Č.1, 2 NEBO 3

Dvě simulované situace jsou dopředu neznámé (účastníci se je dozvědí v den konání), třetí simulací je záchrana zraněného, pokud uchazeč nedoloží před zkouškou doklad o složení praktické zkoušky záchrana zraněného stromolezce z koruny stromu od některého z následující subjektů (SZKT, z.s., Worksafety, certifikát ABA A1 nebo SKTA)

Okruhy prvních dvou simulací:

- Řez stromů
- Zajištění korun stromů – vazby
- Vizuelní hodnocení stavu stromů
- Výsadba stromů
- Přesadba vzrostlých stromů
- Teoretické kácení stromů (zde je výjimka a simulace je hodnocena pouze podle teoretických znalostí)

Čas na jednotlivé simulace je maximálně 30 min.

Zkušební témata u praktických částí zkoušky jsou souhrnně tedy:

- Inspekce stromu před vlastním výstupem do koruny stromu
- Metody výstupu, práce a sestupu z koruny stromu
- Praktické ukázky a simulace
  - výsadby a přesadby stromů
  - řezu v korunách stromů
  - vázání korun
  - ošetření poranění dřeva a kůry
  - ochrany kořenové i nadzemní části stromů při stavební činnosti
  - ošetření poranění dřeva a kůry v kořenové zóně
  - zlepšení stanovištních podmínek stromů
  - postupného kácení stromů
- Kontrola požadovaného technického a stromolezeckého vybavení zkoušeného
- Vizuelní hodnocení vitality a provozní bezpečnosti stromů v terénu

- Determinace nejdůležitějších chorob a škůdců stromů, jejich vliv na provozní bezpečnost a návrhy opatření

5. ÚSPĚŠNÉ SLOŽENÍ CERTIFIKAČNÍ ZKOUŠKY

Uchazeči úspěšně absolvují certifikační zkoušku v případě, že dosáhnou minimálně 50% bodového hodnocení, v každé z dílčích zkoušek. Výjimkou je determinace dřevin, kde musí být úspěšnost 67%.

Neuspějí-li uchazeči ve více jak třech dílčích zkouškách, musí opakovat celou certifikaci. Pokud neuspějí v jedné až třech dílčích zkouškách, mohou tyto opakovat ještě ve dvou opravných pokusech v následujících dvou letech, ve kterých je zkouška vyhlášena. Po uplynutí této doby musí být certifikační zkouška opakována celá.

Zkušební komise si vyhrazuje právo okamžitě přerušit zkoušku uchazeče, dopustí-li se vážného přestupku vůči předpisům o bezpečnosti práce a způsobí-li vážné ohrožení zdraví či života svého nebo ostatních osob. V takovém případě uchazeč nesloží svou zkoušku a musí ji celou opakovat v jiném termínu.

Odvolat se proti hodnocení dílčí zkoušky je možno pouze po vyhlášení výsledků certifikace v den zkoušky, aby byli příslušní komisaři i zahraniční supervizor EAC fyzicky přítomni. V případě odvolání může být přihlédnuto k záznamům ve formulářích zkušebních komisařů. Formuláře zkušebních komisařů slouží k záznamu hodnocení uchazeče při zkoušce. Formuláře jsou neveřejné. O výsledku odvolání rozhoduje garant certifikace po poradě s komisaři a se zahraničním supervizorem EAC.

6. DOBA PLATNOSTI CERTIFIKÁTU A OPAKOVÁNÍ ZKOUŠKY (RECERTIFIKACE)

Certifikát ETW má omezenou platnost po dobu tří let. Platnost lze obnovit recertifikací, kterou držitel certifikátu získá splněním těchto požadavků:

1. Žádost o recertifikaci musí být podána minimálně 4 měsíce před koncem platnosti certifikátu.
2. **Žádost o recertifikaci** spolu s přílohami adresujte na kancelář SZKT. (Žádost je k dispozici na stránkách SZKT nebo na vyžádání na adrese kancelar@szkt.cz)
3. Žadatel o recertifikaci musí prokázat, že pracoval v oboru v průběhu 36 měsíců po získání certifikátu, z toho minimálně 24 měsíců pracoval jako stromolezec. Pro doložení aktivní práce je požadováno **čestné prohlášení** žadatele, že splnil výše uvedenou podmínku pro obnovení certifikátu. Žadatel předloží **seznam referenčních zakázek**, který musí obsahovat **období** provádění prací, jejich rozsah a **kontakty na zadavatele** (jméno kontaktní osoby, popř. zaměstnavatele, pokud žadatel nesjednává zakázky sám, dále telefon nebo e-mail nejlépe i s adresou). Dokumenty musí být podepsány žadatelem o recertifikaci.
4. Žadatel musí doložit, že se v uplynulých třech letech průběžně vzdělával v oboru arboristika. Průběžné vzdělávání (min. 30 hodin vzdělávání s arboristickou náplní) doloží **účastnickými listy, certifikáty, dokladem o platbě školení nebo čestným prohlášením**, kde uvede názvy jednotlivých akcí, kterých se zúčastnil (včetně popisu semináře a kontaktu na pořadatele). Garant certifikační zkoušky posoudí, zda je možné tyto akce uznat jako součást průběžného vzdělávání. V případě, že žadatel nebude schopen doložit průběžné vzdělávání, musí prokázat své znalosti písemným testem.
5. Žadatel musí přiložit **kopii platného oprávnění pro práci ve výškách** nařízení vlády 362/2005 Sb., kterým se stanoví požadavky na bezpečnost a ochranu zdraví při nebezpečí pádu
6. Na základě zaslané žádosti bude žadateli o recertifikaci vystavena faktura na poplatek za obnovení certifikátu. **Po uhrazení faktury a obdržení certifikátu z kanceláře EAC, bude žadateli zaslán nový certifikát.**

Společnost pro zahradní a krajinářskou tvorbu, z.s. ověří platnost a relevantnost dokladů uchazeče. Jsou-li splněny výše uvedené podmínky a žádost o recertifikaci schválena, budou zaslány podklady k obnovení certifikátu ETW do kanceláře Evropské arboristické rady (EAC) v Německu. Zde budou vyhotoveny nové ID karty a certifikáty s platností na následující tři roky a budou zaslány zpět do ČR.